
BÖLÜM - 1

SUNUŞ

44.DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU 2014
- 2016

Dünya bir taraftan özellikle metropol ülkelerinde 2008 yılında ortaya çıkan ekonomik kriz sonrasında uygulanan politikaların etkili olup olmadığını tartışırken, diğer taraftan Afganistan, Irak, Suriye, Filistin, Yemen ve Ukrayna gibi ülkelerdeki çatışmalı ortam, Çin ekonomisindeki daralma, Yunanistan, Mısır ve Türkiye’de yaşanan ekonomik ve siyasi gerilimler, ciddi bir belirsizlik ve güvensizlik ortamının hala sürdüğünü ortaya koymaktadır. Bu belirsizlik ortamında yaşadığımız krizler ve bu krizlerin yarattığı yeni krizler sürdürülmekte olan vekalet savaşının daha da büyüyeceğini göstermektedir. Suriye’de; Amerikan emperyalizmi ve Avrupa Birliği ülkelerinin işbirlikçi Suudi Arabistan, Katar, Türkiye v.b. ülkeleriyle birlikte sürdürdüğü egemenlik mücadelesine Rusya, Çin ve İran’ın da müdahil olması Ortadoğu sorununu tekrar gündeme getirmiştir. Dünya halklarının bu kirli savaşın durdurulması için verdiği çabayı ve mücadeleyi Cenevre görüşmeleri adı altında yapılan oyalama görüşmeleriyle örtbas etmeye çalışan yukarıda da belirttiğimiz ileri kapitalist ülkeler sorunu çözmek yerine daha da karmaşık hale getirerek vekalet savaşlarının sürdürülmesini hedeflemektedir.

Aylan bebek ile dünyanın gündemine oturan göçme ve mülteci meselesi sürdürülen savaştan bağımsız olarak ele alınmıştır. Savaş ve çatışmalar sonucu ülkelerini terk eden milyonlarca insan, yine savaş ve çatışmaların devam etmesi sebebiyle ülkelerine dönme umutlarını yitirmişlerdir. Çare arayan göçmen ve mülteciler çaresizlik içinde Akdeniz ve Ege Denizinin derinliklerinde kaybolmuşlar ve yaşamlarını yitirmişlerdir. Daha iyi yaşam koşulları umudu için Avrupa Birliği ülkelerine sığınmak isteyen göçmen ve mültecilere birlik üyesi ülkeler dikenli tellerle sınırlarını kapatırken, “en ilerilerinde en gelişmişlerinden” Almanya ise ülkemiz gerici AKP hükümeti ile belli bir bedel karşılığında pazarlık yaparak göçmen ve mültecilerin Türkiye sınırları içinde tutulmasını istemektedir. Yaşanan krizler neo liberal kapitalizmin şöyle ya da böyle devam etmekte olan hegomonik egemenliğinin aşındığının önemli işaretleridir.

Bu tespitler ışığında, neze olduğunda dünyanın geri kalanının yorgan döşek yattığı Amerikan ekonomisi ve onun her daim müttefiki Birleşik Krallık ekonomisi nispi olarak toparlanmış gibi gözükse de, AB ülkelerinde ve Japonya’da yaşanan durgunluk, Çin ekonomisinin karşılaştığı ivme kaybı, söz konusu toparlanmaları yetersiz kılmaktadır. Başka bir ifadeyle Anglo-Sakson kökenli ekonomilerin yarattığı ılımlı hava, ancak kendilerinin nefes almasına yetmekte, dünyanın geri kalanı ise soluk alıp vermekte zorlanmaktadır.

AKP hükümeti tarafından komşularla sıfır sorun adı altında ortaya konulan Yeni Osmanlılık politikası ne yazık ki ülkemizi sıfır komşu durumuna itmiştir. Rusya’ya ait savaş uçağının Suriye’de düşürülmesi ile Rusya tarafından AKP iktidarına karşı alınan tutum, uygulanan ambargo iyice yalnızlaşan AKP hükümetini tekrar Siyonist İsrail hükümeti ile ilişkiye geçmesini sağlamıştır. Bu süreçler AKP hükümetinin tekçi tek adam politikasının AKP dışında kimseyi düşünmediğini bizlere bir kez daha göstermiştir.

AKP iktidarının esas olarak Gezi eylemleri ile başlayan, 17 ve 25 Aralık yolsuzluk operasyonları ile birlikte ivme kazanan düşüşleri son olarak ta 7 Haziran seçim ve sonuçları

ile bir çözüme sürecine girmiştir. Ancak iktidarlarını sürdürmenin, düşledikleri otoriter ve baskıcı rejimi kurmanın yolunun yeniden tek başına iktidardan geçtiğini bilen AKP ülkeyi terör ve katliamlar ortamında yeniden seçime götürmüştür. Ülkemizde tarihinde ilk defa yapılan seçim yok sayılmış ve yeniden seçime gidilmiştir. 7 Haziran seçimleri ile meclis çoğunluğu sağlayan muhalefet partileri kendilerini kurtarma telaşına düşen AKP' ye karşı bir iktidar oluşturamamışlardır. Halkın kendilerine verdiği, bir araya gelin hükümeti kurup AKP iktidarının yolsuzluklarının hesabını sorun mesajını algılayamayan MHP, CHP ve HDP'nin her türlü desteğine rağmen masada görüşmeye yanaşmamıştır.

Bu durum burjuva parlamentosunun karakterini ve yüzünü bir kez daha bizlere göstermiştir. Tekrar seçimden istediği gücü alarak çıkan AKP başlattığı baskı, şiddet, terör ve çatışma ortamını hız kesmeden sürdürmektedir.

AKP iktidarı sırasında ülke katliamlardan kurtulamıyor. 7 Haziran seçimleri öncesinde 5 Haziranda Diyarbakır'da düzenlenen mitinge konulan bomba ile 4, 20 Temmuzda Suruç'ta canlı bomba eylemiyle 33 genç fidanımızı kaybettik. Ülkeyi bir savaş ortamına sardı. Birliğimizin de içinde bulunduğu Emek ve Demokrasi Güçleri bu savaş ortamının durdurulması için ülkemiz genelinde bir barış çağrısı yaptı. Bu barış çağrısı ülkemiz barışsever kamuoyunda geniş bir yankı buldu ve 10 Ekim günü on binlerce barışsever Ankara Gar'ındaki BARIŞ ve DEMOKRASİ mitinginde barış haykırmak için bir araya gelirken barış karşıtlarının haince düzenledikleri iki canlı bomba eylemi ile barış mitingi kana bulandı. Hain saldırı sonucu 101 canımızı daha kaybettik. Katliamların ardı arkası kesilmemektedir. Paris ve Sultanahmet saldırıları ile devam eden katliamlar barışseverleri yıldırmamıştır. Bilim insanlarının ülkedeki çatışmazlık sürecinin sonlandırılmasıyla Kürt halkına açılan savaşa karşı barışın tesis edilmesi için "bu suça ortak olmayacağız" adı altında yaptıkları çağrıya başta AKP hükümeti ve yandaşları pervasızca saldırmıştır. Halkın haber alma hakkı kapsamında yaptıkları haberleri ajanlık olarak değerlendiren AKP gazetecileri nezarete atarak her alandaki baskı ve yıldırma politikalarını sürdürmektedir. Barış ve demokratikleşme halen ekmek, su, aş gibi en temel ihtiyaçtır.

Çözüm süreci adı altında sürdürülen Kürt ve Türk halkının birlikte bir arada eşit koşullarda yaşaması tekçi AKP zihniyetinin "artık Kürt sorunu bitmiştir", "Kürt sorunu diye bir sorun kalmamıştır", "bizim işimize yaramayacaksa ne âlemi var devam etmenin" gibi söylemlerle çözüm süreci ve çatışmazlık dönemi AKP tarafından bitirilmiştir. Başından beri murat edilenin Kürt halkı ile demokrasi, barış ve kardeşlik içinde birlikte ve bir arada, eşit biçimde yaşama arzusu olmadığı, yapılmak istenenin dinsel ve mezhepsel bir kimliğe dayalı olarak, hamilik, ağabeylik, sultanlık arzusuyla, Ortadoğu'da tesis edilmek istenen Yeni Osmanlı projesi ile Kürt halkının haklarını yok sayma ve asimilasyonun devamı olduğu anlaşılmıştır. Halen bölge illerinde devam eden çatışmalı ortama biran önce son verilmeli, barış ortamı sağlanmalı ve müzakereye başlanmalıdır.

Hukuk tanımazlık her alanda artarak devam etmektedir. Kaymakamlarla yapılan toplantıda ülkenin Cumhurbaşkanı " mevzuat şöyledir böyledir yeri geldiği zaman koyun mevzuatı bir kenara" diyebilmektedir. Villa yapmak için birinci derece SİT alanı olan arazileri rüşvetle

üçüncü derece SİT alanı ilan ediyorlar. Buna itiraz eden bürokratlarını talimatla sürdürüyorlar. Mustafa Kemal Atatürk'ün miras olarak Türk Halkına bıraktığı arazi üzerine kaçak saray kurup, "sıkıysa gelsin mahkemeniz beni buradan çıkarsın" diyorlar. Oğullarına, kızlarına vakıf kurdurup, hazine arazileri karşılığında vakıflarına bağışta bulundurtuyorlar. Bağış yapmayanlar, kamu ihalelerine giremiyor. Çalışanlarının can güvenliğini sağlayamayıp ölümüne neden olanları bu suçlarına devam etsinler diye diyanetten fetvalar yayınlıyorlar.

İnşaat projelerinde mahiriz anlayışı çerçevesinde bu zamana kadar ,“çılığın” inşaat projeleriyle, üretmeden sadece tüketime ve sıcak para girişine dayalı olarak yürüyen ekonomi artık duvara toslamıştır. Merkez bankası politikaları kapsamında yapılan tartışmalar, ön görülemeyen ve sürekli revize edilen büyüme, enflasyon ve milli gelir gibi makro ekonomik göstergeler ülkemizin iktisadi politikasının içinde bulunduğu krizi ortaya koymaktadır. Sıcak para girişleri ile ayakta duran ülke ekonomisi, sıcak paranın çıkışı ile onarılmaz tahribatlar görmektedir.

Kömür ve demir madeni dışında gerçekleştirdiğimiz maden üretimleri genel manada dış satıma yönelik olarak gerçekleşmektedir. Özellikle Çin ekonomisinde başlayan daralma ve durgunluk ülkemiz madencilik sektöründe de daralmalara ve küçülmelere neden olmuştur. Ancak bu dış satıma yönelik maden üretimi Odamız madencilik politikaları açısından doğru bulunan bir madencilik politikası değildir. Çin ekonomisinde ki daralma üzerinden açıklanmaya çalışılan ülkemiz maden üretimindeki küçülme esas itibariyle ülkemiz ekonomisinin de içinde bulunduğu açmazı göstermektedir. Milli Hasıla içerisindeki payı %1'lere inerek küçülen ülkemiz madencilik faaliyetlerinin bu iktisadi koşullarda daha da küçüleceği bilinmelidir. Ayrıca bilinmesi gereken bir husus da İran'ın üzerindeki ambargonun kalkması ve dolayısıyla ülkemiz madenciliğinin İran ile rekabet halinde olacağıdır.

Ülkemizde emperyalist güçlerin sadece savaş politikaları desteklenmemiş ve benimsenmemiştir. Aynı zamanda 35 yıldır aynı güçlerin amaçlarına hizmet eden ekonomi politikaları da uygulanmıştır. Özal ile başlayan neo liberal politikaların sorunları Derviş uygulamaları ile çözülmüş ve AKP uygulamaları ile de tamamlanmıştır. Uygulanan neo liberal politikalar sonucu özelleştirmeler tamamlanmış, taşeronlaşma ile emek "mesleğimiz de dahil olmak üzere" değersizleştirilmiş, esnekleşme ve kuralsızlaştırma düzenlemeleri ile devam eden süreç denetimsizleştirme ile zirveye ulaşmıştır.

Bu uygulamalardan toplumun tüm katmanları ve sektörleri ile birlikte madencilik sektörü de etkilenmiş daralmaya ve durgunlaşmaya başlayan sektörümüz 2012 Haziran Genelgesi ile adeta gerileme dönemine girmiştir. Büyümenin yüzde 3'lerin altına indiği 2014 yılı sektörümüz açısından küçülme ile sonuçlanmakla kalmamış olup mesleğimiz, meslektaşlarımız ve birlikte ürettiğimiz maden emekçileri için acılarla dolu bir yıl olmuştur.

-13 Mayıs 2014 tarihinde Soma`da ruhsatı kamuya ait olan ve taşeron aracılığı ile işletilen bir yer altı kömür ocağında oluşan yangın sonucu meydana gelen faciada 5'i maden mühendisi meslektaşımız olmak üzere toplam 301 maden emekçisi,

-28 Ekim 2014 tarihinde Ermenek`te özel sektör tarafından rödevans marifetiyle işletilen bir kömür ocağında su baskını şeklinde meydana gelen facia sonucu 18 maden emekçisi yaşamını kaybetmiştir.

Her iki faciada da TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak sürece dahil olduk ve demokratik mesleki bir kitle örgütü olmanın vermiş olduğu sorumluluk ile gerçeklerin üzerinin örtülmesi engellenmiş ve örgütümüz tarafından yapılan çalışmalar, hazırlanan raporlar ile kamuoyu aydınlatılmıştır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan raporda da belirtildiği ve toplumun tüm kesimlerinden de kabul gördüğü üzere kazanın asli ve sistemsel nedenleri neo liberal politikaların sonucu olan taşeronlaştırma, üretim zorlaması, mevzuattan kaynaklanan esnekleşme ve kuralsızlaşma ile denetimsizleştirmedir. Yani o ocaklara taşeronu, rödevansçıyı sokanlardır. Yani mevzuat ile esnek ve kuralsız çalışma ilişkilerini düzenleyen mevzuatı yaparak üretim zorlamasını sağlayanlardır. Maden mühendisliği bilim ve tekniğini hiçe sayarak ülkemizde 18. yüzyıl madenciliğinin yapılmasına izin verenlerdir.

Ancak kazadan sonra da ilgili savcı tarafından yapılan açıklamadan da hatırlanacağı üzere olayın sorumluluğu öncelikli olarak faciada yaşamını kaybeden meslektaşlarımıza yüklenmek istenmiş olup verilen tepki üzerine sorumluluk ölen yerine ölemeyen maden mühendislerine yüklenmek istenmiştir.

Kazanın hemen akabinde ve daha sonrasında defalarca kez söylediğimiz üzere ölen ya da ölemeyen maden mühendislerinin haklarını korumak onlara sahip çıkmak namus borcumuzdur, vefa borcumuzdur dedik ve söz verdik.

Bu amaçla çalışmalarımızın ön rapor aşamasından çıkarılarak tamamlanması için başta savcılık olmak üzere yetkili ve sorumlu kurum ve kuruluşlardan istenen gerekli izinler ile 26 başlık altında toplanmış olan bilgi ve belge Odamıza verilmeyerek çalışmalarımızın geliştirilmesi adeta engellenmiştir. Bunun üzerine ölen ve ölemeyen maden mühendisleri adına davaya müdahil olmak için talepte bulunduk. Ancak talebimiz Akhisar Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedildi. Mahkeme kararının verildiği gün yaptığımız açıklamada da belirttiğimiz üzere verilmiş olan bu "red" kararı "Adalet" için vereceğimiz mücadeleyi engellemeyecektir.

Maden Mühendisleri Odası olarak, son dava celsesi hariç tüm celselere katıldık ve 2 gün sonra görülecek celse olmak üzere tüm celselere katılmaya devam edeceğiz. Ayrıca davanın bilime, hukuka uygun olarak yürütmesi için adaletin tecelli etmesi için Oda olarak bilimsel ve teknik desteğin verileceğinin bilinmesini isteriz.

Bu davanın sonu nereye varırsa varsın, TMMOB Maden Mühendisleri olarak gereğini yapmaktan çekinmeyeceğiz. Odamızın geçmişi sözümüzün teminatıdır.

Maden Kanunu ve İş Güvenliği Yasası değişiklikleri yapıldığı sırada odamızın çalışmalarına kulak verilmemiştir. 6331 sayılı kanununda yapılması gerekli değişiklikler bir torbanın içerisine atıldı ve sadece 8 adet madde de değişiklik yapıldı. Ancak sonuç koca bir hiç. Buna karşın Maden İşletmelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler incelendiğinde ise karşımıza devletin bir itirafı çıktı. Soma bilirkişi heyeti tarafından hazırlanan raporda belirtildiği üzere maden mühendisliği biliminin gerektirdiği fakat mevzuatta olmayan hükümler yapılan değişiklikler ile yürürlüğe girdi. Bu düzenlemeler devletin adeta bir itirafıdır.

Soma faciası üzerine gelen Maden Kanunu değişikliğinde de iş güvenliği mevzuatından farklı bir husus bulunmamakta olup aynı mantıkla bilirkişi raporlarındaki kusurları adeta kabullenircesine MİGEM'in iş güvenliği alanındaki sorumluluğu ve denetimi kaldırılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı; Maden Kanunu ile getirilen yenilikler içinde Teknik Nezaretçiliğin kaldırılarak her maden işletmesine en az bir Daimi Nezaretçi atanacağını kamuoyu ile paylaşmıştır. Bununla birlikte TBMM Enerji, Sanayi, Ticaret, Bilim ve Teknoloji Komisyon Başkanı ise maden mühendislerine adeta müjde verircesine "her işletmeye daimi bir maden mühendisi atanacak umarım maden mühendisi ithal etmek zorunda kalmayız" açıklamasında bulunmuştur. Ancak dağ fare doğurmuştur. Yine sözlerinde durmamışlar ve toplumu kandırmışlardır. Çünkü yönetmelik taslağında her zaman olduğu gibi ETBK ve MİGEM'e yakışır bir şekilde kanuna aykırı bir şekilde madde sulandırılmıştır.

Maden Kanunu değişikliği ile 60 yıllık bir uygulama olan "Teknik Nezaretçilik" kaldırılmış ve YTK'lar ile diplomalarımız yok sayılarak MİGEM'in insafına bırakılmıştır. Maden Kanunu ve YTK'lar aracılığı ile elimizden gasp edilmeye çalışılan diplomalarımızı, mesleğimizi ve ekmeğimizi korumak için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasını sağladık. Maden Kanunu ile ilgili olarak çıkacak yönetmeliklerde de üyelerimizin haklarına sahip çıkmak için gerekli hukuki mücadele yine Odamız tarafından sürdürülecektir.

Ülkemizi uçuruma sürükleyen 13 yıllık AKP iktidarı yaptığı icraatlarla ilk önce laik ve sosyal devlet anlayışını yok etmiş, cumhuriyet değerlerini tartışmaya açarak itibarsızlaştırmaya çalışmış ve ülkenin ortak değerleri ve kurumlarını AKP teşkilatları haline dönüştürmüştür. Hiçbir muhalif sese tahammül edemeyen AKP iktidarının tüm Anayasal kurumları bir bir ele geçirme çalışmaları devam etmiş ve sıra TMMOB'ye ve Odalarımıza gelmiştir.

AKP iktidarı, kanun hükmünde kararname ile 12 Eylül hukukunu işleterek Meslek Odalarının "mali ve İdari denetime" tabi tutulacağını hükmetti. Bu karar doğrultusunda Odamız ETKB'ye bağlanmıştır. Öncelikle belirtmek isteriz ki; Meslek Odalarının denetime tabi tutulmasıyla ilgili hiçbir çekincesi yoktur. TMMOB ve odalarının mali denetimi Genel Kurullarda seçilen Denetleme Kurullarınca yapılmaktadır. Odaların Yönetim Kurulu kararları ve uygulamaları,

üyenin denetimine her zaman açıktır. Odaların her türlü karar ve uygulaması için her zaman hukuki yollarda açıktır ve yargı denetimi vardır. İtirazımız, siyasi iktidarın Meslek Odaları üzerindeki vesayet ilişkisinedir. TMMOB ve bağlı Odaları, AKP'nin ve AKP'lilerin aklının alamayacağı ölçüde temizdir, şeffaftır ve bu durum kamuoyu tarafından çok iyi bilinmektedir.

AKP iktidara geldiği günden bu güne kadar, devlet olanaklarını kullanarak seçimlerine müdahale ettiği halde ele geçiremediği TMMOB'ye bağlı meslek Odalarını yasal düzenlemelerle ele geçirmeye çalışmaktadır. Kuruldukları günden bu yana iktidarların karar ve tasarruflarını toplumsal yarar ve mesleki fayda süzgecinden geçiren, mesleki-bilimsel doğruları dayanak alarak muhalif tavrını ülkenin en karanlık dönemlerinde bile sergilemekten geri durmayan TMMOB ve bağlı Meslek Odaları, AKP iktidarının topyekûn saldırı dalgasının önde gelen hedeflerinden biridir. Halkımız ve üyelerimiz tarafından bunun nedeni çok iyi bilinmektedir.

TMMOB ve bağlı Meslek Odaları 60 yıla yakın zamandır mesleki faaliyet yürütmekte, bir yandan meslektaşlarının hak ve çıkarlarını savunurken, diğer yandan mesleki niteliği artıracak girişimlerde bulunmakta ama aynı zamanda mesleki denetim başlığı altında genel ve yerel yönetimlerin projelerini kamu adına denetlemektedir. Meslek Odalarının hareket noktası toplumsal yarar ilkesidir. Topluma yararı olmayan, hatta kamusal anlamda zarara yol açan uygulamalara karşı çıkmak mesleki etik anlayışının doğal bir sonucudur. Meslek Odaları, bunları yaptığı için AKP'nin hedefindedir. Bilinmesini isteriz ki, TMMOB ve bağlı Odaları AKP iktidarının üzerinde kurduğu baskıya, mesleki dayanışma ilişkisi geliştirerek, geleneksel mücadeleciler ruhumuzu diri tutarak ve en zor şartlarda kararlılığımızı sergileyerek direnecektir.

Ülke sorunlarını mesleğin ve meslektaşın sorunlarından ayrı görmeyen ve yaşamın her alanında söyleyecek sözü olan Odamız, daha özgür bir Türkiye, daha demokratik bir Türkiye, daha eşitlikçi bir Türkiye hedefine ulaşmak ve Barış içinde yaşamak için vermiş olduğu mücadeleyi yükselterek devam edecektir.

"Mesleğimize, örgütümüze, halkımıza, ülkemize sahip çıkıyoruz" sözünü her yerde yüksek sesle dile getirdik. Meslek alanlarımız üzerinden ülkemiz gerçeklerini okumak, toplumu bilgilendirmek ve meslek onurumuzu korumak için öneriler geliştirerek bunların yaşama geçirilmesi için mücadele ettik.

Meslek alanlarımız ile ilgili her türlü konuda görüş oluşturma, oluşan görüşleri geliştirme ve bunları kamuoyu ile paylaşma çalışmalarını sürdüren Odamız, çalışma programında yer alan ve ülkemizin değişik yerlerinde Kongreler, Sempozyumlar, Çalıştaylar düzenleyerek buradan çıkan sonuçları kamuoyuyla paylaştı. Yaptığımız mesleki eğitimler ile üyelerimizin mesleki gelişimlerine katkıda bulundu.

Ülkesine, Odasına, mesleğine sahip çıkmak, sesimizi kesmeye çalışanlara karşı direnmek bizler için onurlu bir görevdir. Bu görevi bundan önceki dönemlerde de olduğu gibi hep birlikte el ele, omuz omuza ve gönül gönüle o kadar güzel verdik ki bu dönem iktidarla içli

dışlı oldukları için, iktidarın tüm nimetlerine sahip olmalarına rağmen karşımıza çıkamadılar. Bu karanlık yolun sonunda doğacak güneşe olan inançlarından dolayı verdikleri mücadele ile Odamızı bu günlere taşıyan merkez ve şube yönetim kurulu, denetleme kurulu, birlik ve onur kurulu tüm üyelerimize, çalışma grubu üyelerine ve mücadele arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.

Saygılarımızla;

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

44. Dönem Yönetim Kurulu

13 Şubat 2016, Ankara

